

ΟΜΙΛΙΑ

ΜΕΤΑ ΤΑΣ

ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

ΤΑΣ ΑΝΑΓΙΝΩΣΚΟΜΕΝΑΣ ΤΗ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ
ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ.

Ο ΕΠΙΓΕΙΟΣ ἄγγελος καὶ ἐπουράνιος ἄνθρωπος, ὁ θεῖος ἀπόστολος Παῦλος, ὅστις ἐδίδαξε τοὺς πρεσβυτέρους τῆς Ἐφεσίου ἐκκλησίας τὸ χρέος τῶν ποιμένων, αὐτὸς περισσότερον πάντων τῶν ἀποστόλων κοπιάσας, ἔδειξε διὰ τῶν ἔργων τὸν τύπον καὶ κανόνα τοῦ ἀληθινοῦ καὶ τελείου ποιμένου τῶν λογικῶν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ προβάτων· οἱ τρύτου κόποι, αἱ ἀγρυπνίαι, οἱ φόβοι, οἱ ἐν λιμῷ καὶ δίψει καὶ ψύχει

καὶ γυμνότητι κακοπάθειαι, οἱ ἔξωθεν καὶ ἔσωθεν ἐπίβουλοι, οἱ διωγμοί, τὰ συνέδρια, αἱ φυλακαὶ, τὰ δεσμά, τὰ δικαστήρια, οἱ κατηγοροὶ· οἱ καθ' ἡμέραν καὶ ὥραν θάνατοι, ἡ σαργάνη, οἱ λιθασμοί, οἱ ραβδισμοί, ἡ περίοδος· οἱ κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν καὶ βυθὸν καὶ ποταμούς, καὶ οἱ ἐκ ληστῶν καὶ ὁμογενῶν καὶ ψευδαδέλφων κίνδυνοι καὶ τὰ ναυάγια· ἡ καθ' ἡμέραν ἐπιστασία, ἡ μέριμνα πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν, τὸ ἀδάπανον

τοῦ εὐαγγελικοῦ κηρύγματος· ταῦτα πάντα εἰσὶν ὑψηλαὶ καὶ λαμπρόταται στήλαι τῆς ἀνδρείας, τῆς ὑπομονῆς, τῆς μεγαλοψυχίας, τοῦ ζήλου, τῆς ἀγάπης καὶ πασῶν τῶν λοιπῶν μεγάλων ἀρετῶν, ὅσαι τοῦ ἀληθινοῦ ποιμένος τὴν ψυχὴν χαρακτηρίζουσι.

Τίς ἠσθένει τῆς ἀμαρτίας τὴν ἀσθενίαν, καὶ ὁ Παῦλος οὐκ ἠσθάνετο τῆς ἀρρώστιας τὴν δριμύτητα; τίς ἐσκανδαλίζετο, καὶ ὁ Παῦλος οὐκ ἐφλέγετο; τίς ἄλλος μετὰ τοσαύτης φρονήσεως καὶ σοφίας ἐνομοθέτησε δεσπότης καὶ δούλους, ἄρχοντας καὶ ὑπηκόους, ἄνδρας καὶ γυναῖκας, γονεῖς καὶ τέκνα, γάμῳ συνεζευγμένους καὶ ἐν παρθενίᾳ ζῶντας, σοφοὺς, ἀμαθεῖς, πλουσίους, πτωχοὺς, Ἰουδαίους, Ἑλληνας, τὰ περὶ Χριστοῦ καὶ κόσμου, τὰ περὶ σαρκὸς καὶ πνεύματος; τίς μετὰ τοσαύτης ποιμαντικῆς ἐπιστήμης ἐπότισε τὸ γάλα τῆς ἀπλῆς διδασκαλίας τοὺς νηπίους καὶ ἀτελεῖς, καὶ ἔθρεψε διὰ τῆς στερεᾶς τροφῆς τῶν ὑψηλῶν μυστηρίων τοὺς ἄνδρας καὶ τελείους, τίς ἢ τοσοῦτον ἐπιτηδεύεις ἤλεγξε τοὺς ἀμαρτάνοντας, ἢ τοσοῦτον καταλήλως ἐπήνεσε τοὺς ἐναρέτους, ἢ τοσοῦτον δικαίως παρέδωκε τῷ σατανᾷ τοὺς σκανδαλοποιούς καὶ τοὺς ἀποστάτας τῆς πίστεως, ἢ τοσοῦτον ἐπωφελῶς ἐκανόνισε τὰ περὶ τῶν αἰρετικῶν, ἢ τοσοῦτον γενναίως ἀπεσκοράκισε τὰς ἔρεις, τὰς μάχας, τὰς δεισιδαιμονίας, τὰς καινοτομίας, ἢ τοσοῦτον λαμπρῶς ἐστεφάνωσε τοὺς εἰς τὰ μέτρα τῆς ἀγιοσύνης φθάσαντας; ταῦτά εἰσι τὰ

ποιμαντικὰ ἔργα· ἔργα πατρικά, ἔργα διδασκαλικὰ, ἔργα εὐεργετικά.

« Αὐτὸς ἐλεύθερος ὢν ἐκ πάντων, ἐδούλωσεν ἑαυτὸν τοῖς πᾶσιν, ἵνα τοὺς πλείονας κερδήσῃ· καὶ γέγονε τοῖς πᾶσι τὰ πάντα, ἵνα πάντως τινὰς σώσῃ » Αὐτὸς οὐκ ἐζήτησε τὸ ἴδιον συμφέρον, ἀλλὰ τὴν ὠφέλειαν τῶν ἑαυτοῦ τέκνων· ἐπεθύμησε μὲν « Ἀναλύσαι καὶ σὺν Χριστῷ εἶναι, » προέκρινεν ὁμοῦς τὴν ἐν σώματι ζωὴν διὰ τὴν τῶν μαθητῶν αὐτοῦ σωτηρίαν· μόνος αὐτὸς ἔστερξε τὸν ἀπὸ Χριστοῦ χωρισμόν, ἵνα οἱ ὁμογενεῖς αὐτοῦ σωθῶσι, μιμούμενος καὶ κατὰ τοῦτο τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, ὅστις ἐγένετο ὑπὲρ ἡμῶν Κατάρτα· ταῦτά εἰσιν οἱ ζῶντες καὶ ἔμψυχοι χαρακτῆρες τῶν προσώτων τῆς τοῦ Χριστοῦ ποιμνῆς· ταῦτα πρακτικῶς ἐδίδαξεν ὁ Παῦλος, ἵνα εἰς αὐτὸν ἐπιβλέποντες οἱ ἐπιστάται τῶν ἐκκλησιῶν, ὑπ' αὐτῶν λαμβάνοντες παράδειγμα, μιμηταὶ αὐτοῦ γίνωνται, καθὼς αὐτὸς ἐμιμήθη τὸν πρῶτον ἀρχιερέα καὶ διδάσκαλον, τὸν ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας ἡμῶν, τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν λυτρωτὴν τοῦ κόσμου· οὐ μόνον δὲ αἱ πράξεις αὐτοῦ ἔδειξαν ποῖαί εἰσιν αἱ ἀρεταὶ τῶν ποιμένων, ἀλλὰ καὶ τὰ λόγια αὐτοῦ ζῶσαν εἰκόνα ἐζωγράφησαν τοῦ ἀληθινοῦ ἀρχιερέως· ὅστις μελετήσῃ τὰ ὑπ' αὐτοῦ γραφέντα πρὸς τὸν Τιμόθεον καὶ Τίτον, ἐκείνος γνωρίζει, ποῖόν ἐστι τοῦ ποιμένος τῆς ἐκκλησίας τὸ ἐπάγγελμα καὶ τὸ χρέος.

Ἄλλὰ καὶ ἡ πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους τῆς Ἐφεσίων ἐκκλησίας διδασκαλία αὐτοῦ.

1. Κορ. 9.
19. 24.

1. Κορ.
10. 24.
Φίλιπ. 1.
24.

Ρωμ. 9. 5.
Γαλ. 3.
14.

κανὼν ἐστὶν ἄριστός εἰς πάντα, καὶ εἰς τοὺς τότε, καὶ εἰς τοὺς μετέπειτα, καὶ εἰς τοὺς ἄχρι τῆς σήμερον, καὶ εἰς τοὺς ἕως συντελείας τοῦ αἰῶνος ἀρχιερεῖς καὶ ἱερεῖς καὶ ποιμένες τῶν λογικῶν τοῦ Χριστοῦ προβάτων. « Προσέχετε οὖν, εἶπε μεταξὺ » τῶν ἄλλων, ἑαυτοῖς, καὶ παντὶ τῷ ποι-
 » μνίῳ, ἐν ᾧ ὑμᾶς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον
 » ἔθετο ἐπισκόπους, ποιμαίνειν τὴν ἐκκλη-
 » σίαν τοῦ θεοῦ, ἣν περιεποιήσατο διὰ τοῦ
 » ἰδίου αἵματος. » Λόγια σύντομα, πλὴν πεπληρωμένα ἐπουρανίων νοημάτων· λόγια σύντομα, πλὴν ἐμφαντικὰ ὅλου τοῦ ποιμαντικοῦ χρέους· λόγια σύντομα, πλὴν περιεκτικὰ καὶ τῶν ἔργων, καὶ τῶν λόγων, καὶ ὅλου τοῦ ἐπαγγέλματος τῶν ἀληθινῶν καὶ ἁγίων ποιμένων.

« Προσέχετε οὖν ἑαυτοῖς. » Διὰ τούτου τοῦ λόγου ἐδίδαξε, πόση ἁγιωσύνη πρέπει εἰς πάντα τοῦ ποιμένου τὰ ἔργα. « Καὶ » παντὶ τῷ ποιμνίῳ. » Διὰ τούτου δὲ ἐφάνερωσε, πόσῃ ἐπιμέλειαν χρεωστεῖ ὁ ποιμὴν ὑπὲρ τῆς ἰδίας ποιμνῆς. Ὁ ἰδιώτης ὁ ἄνθρωπος, εἴαν διὰ τῆς προσοχῆς αὐτοῦ φεύγῃ τὴν ἁμαρτίαν, καὶ ἐργάζεται τὴν ἀρετὴν, τοῦτο ἀρκεῖ πρὸς τὴν ἑαυτοῦ σωτηρίαν· ὁ δὲ ποιμὴν, κἂν προσέχων ὑπὲρ ἑαυτοῦ, καθαρὸς φανῇ ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας, κἂν ἀναβῇ εἰς τὰ ὑψηλὰ ὄρη τῆς ἀρετῆς, οὐ δύναται σωθῆναι, εἴαν μὴ δείξῃ ὑπὲρ τῆς ποιμνῆς αὐτοῦ τόσῃν προσοχῇ, ὅσην ἔχει καὶ ὑπὲρ τῆς ἰδίας αὐτοῦ σωτηρίας· διὰ τοῦτο δὲ ὁ τοῦ θεοῦ ἀπόστολος οὐκ εἶπε μόνον τὸ, « Προσέχετε οὖν ἑαυ-

» τοῖς, » ἀλλ' ἐσύναψε καὶ συνέδεσε καὶ τὸ ἕτερον, ἤγουν τὸ, « Καὶ παντὶ τῷ ποι- » μνίῳ. Προσέχετε οὖν ἑαυτοῖς, καὶ παντὶ » τῷ ποιμνίῳ. »

Σημειῶσαι δὲ, ὅτι ζητεῖ τὴν προσοχὴν ἀπὸ τῶν ποιμένων πρῶτον ὑπὲρ τῆς ἰδίας αὐτῶν πολιτείας. Προσέχετε οὖν ἑαυτοῖς· ἔπειτα ὑπὲρ τῆς τοῦ ποιμνίου αὐτῶν σωτηρίας. Καὶ παντὶ τῷ ποιμνίῳ. Ἀληθῶς δὲ ἀνάγκη ἐστίν, ἵνα ὁ ποιμὴν διὰ τῆς προσοχῆς αὐτοῦ πρῶτον καταστήσῃ ἑαυτὸν ἅγιον, ἔπειτα ἐπιχειρήσῃ ἁγιάσαι τοὺς ἄλλους. Ἐάν μὴ πρῶτον καθαρῶσθῃ ἀπὸ τῆς τῶν ἁμαρτιῶν ἀκαθαρσίας, πῶς δύναται καθαρῶσαι τοὺς ἄλλους; ὁ ψωριῶν καὶ ὁ λεσπρωμένος οὐ καθαρίζει, ἀλλὰ μολύνει, ὅποιον ἂν ψηλαφήσῃ. Διὰ τοῦτο ὁ μὲν Ἡσαΐας, πρὶν ἢ ἀναλάβῃ τὸ ποιμαντικὸν ἐπάγγελμα, καθαίρεται διὰ τοῦ ἀνθρακος Ἡσ. 6. 6. τοῦ ἐν τῇ λαβίδι, ἣν ἐβάσταζεν ἐν τῶν σεραφεῖμ. ὁ δὲ Ἱερემίας ἀγιάζεται ἐκ κοι- Ἱερ. 1. 5. λίας μητρὸς αὐτοῦ, ἵνα ἀξιοπρεπῶς ποιμάνῃ τὸν λαὸν τοῦ Κυρίου. Ὁ δὲ Ἰεζεκιήλ, Ἰεζ. 3. 3. πρὶν ἢ ἀποσταλῆ εἰς τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ, ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ καταπίνει τὴν κεφαλίδα τοῦ βιβλίου τῆς γνώσεως καὶ ἀληθείας. Ἐάν μὴ ὁ ποιμὴν ἀρτύσῃ πρῶτον διὰ τοῦ ἄλατος τῆς διακρίσεως καὶ τὰ ἦθη καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ, πῶς δύναται ἀρτύσαι τοὺς ἄλλους, ἤγουν καταστήσαι αὐτοὺς διακριτικούς τῶν θείων νόμων; ὅστις οὐκ ἔχει ἄλας, ἐκεῖνος οὐδὲν δύναται ἀρτύσαι. Ἐάν μὴ πρῶτον ὁ ποιμὴν διὰ τοῦ φωτὸς τῶν θείων ἀρετῶν κατασταθῇ ὅλας

Ἡρ. 20
28.

φῶς, πῶς δύναται λάμπαι πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ; τῆς ἁμαρτίας τὸ σκότος οὐ φωτίζει, ἀλλὰ σκοτίζει τὸν νοῦν τῶν εἰς αὐτὸ ἐνατενιζόντων· μάτην δὲ σπουδάζει φωτίσαι τοὺς ἐν σκότει καθημένους, ὅστις οὐ κρατεῖ λαμπάδα εἰς τὰς ἑαυτοῦ χεῖρας. Διὰ τοῦτο δὲ αὐτὸς ὁ Κύριος καὶ ἄλλας τῆς γῆς ὠνόμασε τοὺς ποιμένας τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ φῶς τοῦ κόσμου. « Ὑμεῖς ἐστέ τὸ ἄλλας τῆς γῆς »
 « Ὑμεῖς ἐστέ τὸ φῶς τοῦ κόσμου. »

Ματθ. 5.
13, 14.

Ἀλλὰ τί ἐστὶ προσοχή; προσοχή ἐστὶν ἀκριβοῦς καὶ ἀοκνος τῶν πραγμάτων παρατήρησις· ἐκεῖνος δὲ προσέχει ἑαυτῷ, ὅστις μετὰ ἀνυστάκτου ἐγρηγόρσεως παρατηρεῖ πάντα τὰ περὶ αὐτὸν καὶ τὰ ἐν αὐτῷ· ὅστις οὖν προσέχει ἑαυτῷ, ἐκεῖνος γνωρίζει τὸν φθόνον καὶ τὰς ἐπιβουλάς τοῦ ἀρχεκάκου πολεμήτορος, διακρίνει, πόσον ἀπατηλὴ καὶ ἐπιβλαβὴς ἐστὶ τοῦ κόσμου τούτου ἡ ματαιότης, βλέπει, πόσῃν ζημίᾳ καὶ ὀλεθρῷ προξενεῖ τῆς σαρκικῆς ἐπιθυμίας ἢ ἀπόλαυσις· διὸ καὶ κατὰ τοῦ διαβόλου ἀντιζραπεύεται, καὶ ἀπὸ τῆς κοσμικῆς ματαιότητος τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ἀποστρέφει, καὶ ἀνώτερος γίνεται τῶν τῆς σαρκὸς ἐπιβουλευμάτων. Ὅστις προσέχει ἑαυτῷ, ἐκεῖνος βλέπει, ὅτι « οὐκ ἔχομεν »
 « ὡδὲ μένουσαν πόλιν, ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν » ἐπιζητοῦμεν. » ὅτι τὰ παρόντα εἰσὶ φθαρτὰ καὶ πρόσκαιρα, τὰ δὲ μέλλοντα ἀφθαρτὰ καὶ αἰώνια· ὅτι εἰς τὴν ἐπουράνιον πατρίδα ἐστὶ τὸ φῶς τὸ ἀνέσπερον, καὶ ἡ δόξα ἢ ἀμετάβλητος, καὶ ἡ χαρὰ ἢ ἀνεκλάλητος, καὶ τὰ ἀγαθὰ, « ἃ ὀφθαλμὸς οὐκ

Ματθ. 13.
14.

» εἶδε, καὶ οὐς οὐκ ἤκουσε, καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη. » Ἐκ τούτου ἀποσπᾶται ὁ νοῦς αὐτοῦ ἀπὸ τῶν γηίνων, καὶ ἀναβιβάζεται εἰς τὸν οὐρανόν· διὸ τὰ ἐπουράνια συλλογιζόμενος, εἰς αὐτὰ ἀφιερῶν καὶ τὸν πόθον τῆς ψυχῆς, καὶ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς καρδίας, καὶ τοὺς κόπους τοῦ σώματος· ἐκ τούτου τὰ ἔργα αὐτοῦ θεάρεστα, ὁ λόγος αὐτοῦ θεῖος, τὰ φρονήματα αὐτοῦ ἅγια· ὅλος γίνεται φῶς, ὅλος ἀρετῇ, ὅλος ἀγιωσύνη· ποιῶντος γίνεται ὁ εὐσεβῆς, ποιῶντος γίνεται ὁ ποιμὴν, ὅταν προσέχη ἑαυτῷ.

Ἡ προσοχή ἀνοίγει τῆς ψυχῆς τοῦ ποιμένου τὰ ἄμματα· ὅθεν διακρίνει, τί ἔλαβε, καὶ ὑπὸ τίνος αὐτὸ ἔλαβε, καὶ διὰ ποῖον τέλος ἔλαβεν αὐτό· βλέπει, ὅτι ἔλαβεν εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ πρᾶγμα πάσης κτίσεως τιμιώτερον· πρᾶγμα οὐ διὰ λόγου θεοῦ δημιουργηθὲν, καθὼς τὰ ἄλλα κτίσματα, ἀλλὰ διὰ τοῦ τιμίου αἵματος τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ αὐτοῦ συσταθὲν καὶ περιποιηθὲν· ἔλαβε δὲ τοῦτο οὐχ ὑπὸ ἀνθρώπου, αὐδὲ ὑπὸ ἀγγέλου, ἀλλ' ὑπ' αὐτοῦ τοῦ παντοκράτορος θεοῦ. Ὁ θεὸς καταστήσας αὐτὸν ποιμένα, ἐνεχείρισεν αὐτῷ τοῦτο τὸ ἐπουράνιον καὶ πανυπερένδοξον κειμήλιον, ἡγουν τὴν ἐκκλησίαν αὐτοῦ, ἵνα εἰσάγη εἰς αὐτὴν τοὺς ἔξω, καὶ διευθύνῃ τοὺς ἐνδον, καὶ ὀδηγῇ ἀμφοτέρους πρὸς σωτηρίαν. Γνωρίζει ὁ ποιμὴν, ὅταν προσέχη, ὅτι, ὅστις ἀγωνισθῇ τὸν ἀγῶνα τῆς ποιμαντικῆς ἐπιστάσις, καὶ τελέσῃ εὐσεβῶς τῆς προεδρικῆς ἐξουσίας τὸν δρόμον, καὶ φανῇ πι-

στός οἰκονόμος εἰς τὸ ἐμπιστευθὲν αὐτῷ ποιμνιον, ἐκεῖνος ὡς ἐκπληρώσας τῆς ἀγάπης τὴν ἐντολὴν, λαμβάνει τῆς δικαιοσύνης τὸν ἀμαράντινον στέφανον. Ταῦτα δὲ βλέπων καὶ διακρίνων ἀφιεροῖ τὴν προσοχὴν αὐτοῦ καὶ ἐπὶ παντὶ τῷ ποιμνίῳ, εἰς ὃ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον κατέστησεν αὐτὸν ἐπίσκοπον. Ἐκ τούτου αὐτὸς ὡς ἄλλος Μωϋσῆς ἐξάγει τὸ ποιμνιον αὐτοῦ οὐχὶ ἀπὸ τῆς Αἰγύπτου καὶ ἀπὸ τῆς δυναστείας τοῦ Φαραῶ, ἀλλ' ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας, καὶ ἀπὸ τῆς δουλείας τοῦ διαβόλου· ὡς ἄλλος Σαμουὴλ ἀμέμπτως καὶ ἀγίως διευθύνων τὸν λαὸν τοῦ Κυρίου, προσφέρει εἰς τὸν θεὸν ὑπὲρ τῆς σωτηρίας αὐτῶν οὐχὶ ζώων θυσίας, ἀλλὰ τὰς ἀναιμάκτους ἱερουργίας· καὶ ὡς ἄλλος δὲ Παῦλος καὶ τοὺς ἀπίστους ἐπιστρέφει, καὶ τοὺς κλονουμένους εἰς τὰ περὶ τῆς πίστεως ἐπιστηρίζει, καὶ τοὺς πεπτωκότας εἰς τὴν ἀμαρτίαν ἐγείρει, καὶ τοὺς ἐστώτας εἰς τὴν ἀρετὴν ἐπιστερεοῖ, καὶ γίνεται τοῖς πᾶσι τὰ πάντα, ἵνα τοὺς πλείονας, τοὺς ἀξίους δηλονότι σωτηρίας, κερδήσῃ, καὶ τῷ Χριστῷ προσαγάγῃ.

Προσοχὴ δῶρον οὐράνιον, θησαυρὸς ἀτίμητος, φυγαδευτήριον τῆς ματαιότητος, μᾶστιξ τῆς ἐπανισταμένης σαρκὸς, ὄπλον κατὰ τοῦ ἐχθροῦ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, φύλαξ τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος, κλίμαξ ἀναβιβάζουσα ἀπὸ τῆς γῆς εἰς τὸν οὐρανὸν τὸν ἄνθρωπον, πηγὴ ἀγιασμοῦ καὶ φωτὸς καὶ χάριτος καὶ σωτηρίας· σὺ καὶ τὸν ποιμένα τοῦ λαοῦ τελειοῖς, καὶ τὸν λαὸν τὸν ποιμαινόμενον ἀγιάζεις, καὶ σώ-

ζεις πάντα ἄνθρωπον. Πάνσοφον ἀληθῶς τοῦ θεηγόρου Παύλου τὸ παράγγελμα: « Προσέχετε ἑαυτοῖς, καὶ παντὶ τῷ ποιμνίῳ. » Ταύτην δὲ τῆς προσοχῆς τὴν διδασκαλίαν οὐδὲ ἀφ' ἑαυτοῦ ἐνόησεν ὁ μακάριος, οὐδὲ ἐξ ἀνθρώπων παρέλαβεν, ἤκουσε δὲ αὐτὴν ἀπ' αὐτῆς τῆς τοῦ θεοῦ νομοθεσίας, ὅστις εἶπε: « Προσέχε σεαυτῷ, καὶ φύλαξον τὴν ψυχὴν σου σφόδρα. »

Οὐαὶ λοιπὸν εἰς ἐκεῖνους τοὺς τρισαθλοῦς ποιμένας, ὅσοι οὐδεμίαν προσοχὴν ἔχοντες οὐδὲ περὶ τῆς ἰδίας ψυχῆς, οὐδὲ περὶ τῆς σωτηρίας τοῦ ἐμπιστευθέντος αὐτοῖς ποιμνίου, πράττουσιν ἔργα ἀνάξια καὶ τοῦ χαρακτῆρος καὶ τοῦ ἐπαγγέλματος αὐτῶν, σκότος ἀντὶ φωτὸς γινόμενοι· ἀμελοῦντες δὲ παντελῶς καὶ τὰ πρόβατα, μηδὲ τὸ ἀπολωλὸς ζητοῦντες, μηδὲ τὸ ἐσκορπισμένον συνάγοντες, μηδὲ τὸ ἀσθενὲς ἐπισκεπτόμενοι, μηδὲ τὸ ὑγιὲς ἐπιστηρίζοντες· τοῦτο δὲ καὶ μόνον προσέχοντες, ἵνα πίνωσι τὸ γάλα, καὶ ἐνδύωνται τὰ ἔρια, καὶ τρώγωσι τὸ πάχος τῆς ποιμνης. Οὐαὶ αὐτοῖς· διότι οὐ μόνον περὶ ἑαυτῶν λόγον ἀποδώσουσι τῷ θεῷ, ἀλλὰ καὶ τὸ αἷμα τῶν προβάτων ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν ἐκζητηθήσεται. « Καὶ τὸ αἷμα αὐτοῦ, εἰ- » πεν ὁ θεὸς πρὸς τὸν ἀμελεῖ ποιμένα, ἐκ » τῆς χειρὸς σου ἐκζητήσω. »

Ἵμεῖς δὲ, ὦ οἰκονόμοι πιστοὶ καὶ ποιμένες ἀληθινοὶ καὶ φρόνιμοι, ὅσοι κατὰ τὴν παραγγελίαν τοῦ θεόφρονος Παύλου ἀφιερώσατε τὴν προσοχὴν ὑμῶν ἑαυτοῖς καὶ παντὶ τῷ ποιμνίῳ, πανσέβαστοι ἐστέ,

μακάριοι ἐστέ, ἅγιοι ἐστέ· ὑμεῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὅταν ἔπαντακράτωρ καθήσῃ ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ, ἵνα κρίνῃ ζῶντας καὶ νεκροὺς, τότε μεταξὺ τῶν ἁγίων ἱεραρχῶν ἐκλάμψετε ὡς φωστῆρες· τότε καθεῖς ἐξ ὑμῶν μετὰ τοῦ ποιμνίου αὐτοῦ ἔμπροσθεν τοῦ θρόνου τῆς μεγαλωσύνης παριστάμενος, « Ἴδού, λέγει πρὸς τὸν θεόν, » ἐγὼ καὶ τὰ παιδία, ἃ ἔδωκάς μοι. » Τότε δὲ ἀκούει ἀπὸ στόματος τοῦ θεοῦ·

Ματθ. 25. « Εὖ δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ. » Ἐκεῖνα τὰ παιδία μου πεινῶντα, σὺ ἔθρεψας διὰ τοῦ λόγου τῆς εὐσεβείας, ταῦτα δὲ διψῶντα ἐπότισας διὰ τῆς διδασκαλίας τῶν νόμων μου. Ἐκεῖνα ξένα ἦσαν τῆς ἐκκλησίας, σὺ δὲ αὐτὰ συνήγαγες ἔνδον αὐτῆς· ταῦτα γυμνά ἦσαν τῶν καλῶν ἔργων, οὐ δὲ ἐνέ-

δυσας αὐτὰ τῶν ἀρετῶν τὸ ἔνδυμα. Ἐκεῖνα ἦσαν ἀσθενῆ ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν, σὺ δὲ ἐπεσκεφέθης καὶ ἰατρειύσας αὐτά· ταῦτα δεδεμένα ἦσαν ὑπὸ τοῦ σατανᾶ, σὺ δὲ ἤλθες εἰς τὸ δεσμοτήριον, καὶ ἠλευθέρωσας αὐτά, λύσας τῆς δουλείας τὰ δεσμά· ἀφ' οὗ δὲ ὁ θεὸς ἐνώπιον πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνος ἀνθρώπων τοιουτοτρόπως ἐπαινέσῃ ἕκαστον τῶν πιστῶν καὶ φρονίμων οἰκονόμων τῆς χάριτος, καὶ ἀληθινῶν ποιμένων τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, τότε ἐκφωνεῖ πρὸς αὐτοὺς τὴν εὐλογημένην καὶ μακαρίαν φωνήν, τὴν ὑπὲρ τῶν ἐλεημόνων διωρισμένην. « Δεῦτε, λέγει, οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρὸς μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν » ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. »

